

Illegale dump echt stoppen

Jong geleerd is oud gedaan. Op Curaçao kan nog veel meer gerecycled worden. FOTO JEU OLIMPIO

De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) heeft in oktober 2015 het rapport 'Randvoorwaarden uitvoering Milieu en Natuurbeleid' uitgebracht. Hieronder een aantal conclusies uit het rapport.

DOOR VERENIGING HENDE-I-MEDIO-AMBIENTE (HiMA)

Ondertussen vervuult de natuur op Curaçao in rap tempo. FOTO JEU OLIMPIO

Personeel en 'pickers' kunnen volgens Selikor op de stortplaats gevaar lopen voor wat betreft kadavers. Op de foto vuilstortplaats Malpais. FOTO'S ARCHIEF

Te bevorderen dat de Raad van Ministers (RvM) de ontwerp-landsverordening vaste en chemische

afvalstoffen zo spoedig mogelijk vaststelt en aan de Raad van Advies (RvA) aanbiedt zodat vaststelling door de Staten kan plaatsvinden. Ervoor te

zorgen dat er zo spoedig mogelijk een ontwerp-landsverordening grondslagen milieubeheer opgesteld wordt, zodat deze het verdere proces van totstandkoming kan ingaan en kan worden voltooid. De Rekenkamer geeft de minister in overweging om hiervoor een plan van aanpak met termijnen op te laten stellen. In kaart te laten brengen wat de gevolgen op korte en lange termijn zijn voor de staat van het milieu én de volksgezondheid, als essentiële deskundigheid voor milieubeheer niet wordt ingevuld. Indien de overheid in beperkte mate optreedt tegen milieuvervuiling zal dat op termijn gevolgen hebben voor de gezondheid van de bevolking en dus ook voor de kosten van de gezondheidszorg en de handhaving door de overheid. Ook herstel van milieuschade in openbare ruimten komt ten laste van de overheid. De uitkomsten van het onderzoek kunnen mogelijk leiden tot een onderbouwde (her)prioritering van functies."

In 2015 was domeinbeheer nogal geschokt over de 'toename van illegale afgravingen naar diabaas op Groot Sint Joris'. „Het is werkelijk schokkend om te zien dat deze drastisch in schaal zijn toegenomen aangezien de afgravingen met groot materieel plaatsvinden en slechts een paar aannemers op het eiland over dergelijk groot materieel beschikt. Dus kan niet anders geconcludeerd worden dan dat

met het groot aantal lopende overheidstrajecten voor infrastructuur mogelijk diabaas wordt afgegraven. Voor het uitvoeren van deze projecten zoals het asfalteren is een grote hoeveelheid water nodig wat doet vermoeden dat er grondwater op grote schaal wordt afgezogen voor commercieel gewin", aldus Domeinbeheer in 2015.

Het toe-eigenen van overheidsgroen, het illegaal kappen van mangroves, het vernietigen van de natuur is te gek voor woorden. HiMA is van mening dat het opzuigen van grondwater in clandestien aangelegde waterputten voor commercieel gebruik zoals het vullen van zwembaden en mogelijk ook overheidsbouw- en infrastructuurprojecten de overheid toch wel zeer ernstig zorgen moet baren. Het platbranden van natuur op overheidsgrond om zodoende meer landbouwgrond te krijgen, in waterrijke gebieden bij dammen, voor terreinroof en landbouw, moet gewoon stoppen. De heuvels en gronden worden in toenemende mate afgegraven. In bijna alle gevallen gebeurt dit zonder enige toestemming van de eigenaar of van de overheid. Gevolg van deze aanslag op de natuur ervaren we met zijn allen vooral in de regentijd wanneer hele wijken te lijden hebben onder wateroverlast en daar bovenop ook nog de vruchtbare bovenlaag van de bodem naar zee wordt gespoeld.

In 2016 kwam er een bericht van vuilverwerkingsbedrijf Selikor dat het personeel en 'pickers' op stortplaatsen gevaar lopen voor wat betreft kadavers. Door het afvalverwerkingsbedrijf werd dan ook een verhoogd risico voor de volksgezondheid geconstateerd.

De milieuvervuiling is een grote bedreiging voor onze natuur waar dan ook ter wereld, in het Caribisch gebied en Curaçao in het bijzonder. Milieu is de omgeving van elke plant, elk dier en mens. We moeten daar zuinig mee omgaan.

In 2018 heeft toenmalig minister Suzy Camelia-Römer van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) het X-team gepresenteerd dat uit verschillende disciplines bestaat, die het milieu op Curaçao moet gaan verbeteren. In het team zitten leden van onder meer het ministerie GMN, Inspectie Gezondheidszorg, het Openbaar Ministerie, politie en Openbare Werken. Het team richt zich op preventie, handhaving, opsporing en berechting van de vervuilers.

Op Seru Pretu rijden dagelijks, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, trucks af en aan met afval. Van grote kadavers zoals koeien, geiten en varkens tot kleine huisdieren. Niemand weet of er chemicaliën en andere gevaarlijke stoffen tussen zit. Bewoners van Sint Joris, Cheloma hebben enorm te lijden onder het stof, de stankoverlast en het in brand steken van

dumpplaatsen. Er is nog steeds geen wet voor vaste en chemische afvalstoffen tot stand gekomen. Eveneens zijn er geen regels voor het weggooien van huishoudelijk afval en bijvoorbeeld grof huisvuil.

Dat ook Curaçao bijzonder slecht scoort op het gebied van gezond afvalbeheer is natuurlijk niet onbekend. Het werd nog een keer helder onderstreept in het op persoonlijke titel geschreven artikel van april 2021 door Jeff Sybesma, bioloog, jurist en bijzonder rechter in ambtenaren en sociale zaken.

„Ook Curaçao is partij bij het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Europees Hof heeft al in 2008 via zijn jurisprudentie duidelijk gemaakt dat het recht op een gezond leefmilieu als zodanig niet expliciet in artikel 8 EVRM staat, namelijk het recht op eerbiedigen van privé-, familie- en gezinsleven, maar wel zo geïnterpreteerd moet worden. Een van de conclusies was dat de kans steeds groter wordt dat personen en/of milieuorganisaties, op grond van de grond- en mensenrechten, via het gerecht de overheid zullen dwingen om acties te ondernemen op straffe van grote dwangsommen. De rechter zijn hier ook steeds ontvankelijker voor. In Nederland heeft zelfs de Hoge Raad, waarvan de uitspraken ook in de landen van het Koninkrijk gelding hebben, uitgesproken dat de overheid zich heeft te

houden aan zijn milieuplichtingen. De Urgenda-uitspraak is hiervan een mooi voorbeeld."

In 2019 heeft de Raad van Advies (RvA) negatief geadviseerd over een tweede versie van een concept-milieuwet omdat er te weinig rekening is gehouden op de eerste versie. Een van de kritiekpunten van de RvA is dat die zich afvraagt waarom de conceptwet is ondergebracht bij de Warenlandsverordening, die op Aruba in de Algemene Politieverordening is ondergebracht en in Nederland gebaseerd is op Europese richtlijnen, de Wet milieubeheer en het Besluit en de Regeling beheer verpakkingen.

Inmiddels zijn we bijna drie jaar verder, is de conceptwet nog steeds de conceptwet, vervuult de natuur op Curaçao in rap tempo met overal plastic zakken op de grond en in de bomen en liggen er overal styrofoambakken. Verschillende bedrijven geven ook nog steeds plastic zakken mee als boodschappentassen, terwijl er genoeg alternatieven zijn, 100 procent recyclebare zakken bijvoorbeeld.

Het Europees parlement heeft vanaf 2021 het volgende verboden: plastic wegwerpbekers (vorken, messen, lepels en eetstokjes), wegwerpborden, plastic rietjes, plastic wattenstaafjes, plastic ballonstokjes en oxo-biologisch afbreekbaar plastic, bewaarbakjes en bekergemaakt van geëxpandeerd

polystyreen. De lidstaten moeten tegen 2029 90 procent van alle plastic flessen inzamelen. Verder moeten plastic flessen in 2025 uit ten minste 25 procent gerecycled plastic bestaan, oplopend tot 30 procent in 2030.

Volgens de nieuwe regels betaalt de vervuiler, voornamelijk voor tabak, door middel van de introductie van een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Die wordt ook van toepassing op visgerei, om

er voor te zorgen dat producenten en niet de vissers de kosten dragen van het verzamelen van verloren visnetten op zee. Ten slotte verplicht de wet etikettering over de negatieve milieueffecten van het op straat weggooien van sigaretten met plastic filters.

HiMA pleit ervoor om de invoer van plastic zakken, styrofoam en alle single use plastic niet meer te importeren, zodat we op Curaçao langzaam maar zeker naar een plastic-

vrije maatschappij kunnen gaan.

Vereniging Hende-i-Medio-Ambiente (HiMA) brengt mensen samen die een groenere, eerlijkere en meer democratische wereld willen. De vereniging komt op voor een samenleving waar ecologie, duurzaamheid en solidariteit met de kwetsbaren en dieren centraal staat. Het bestuur bestaat uit voorzitter Yvonne Olf en secretaris en penningmeester Geraldine Scheperboer-Parris.

Dat ook Curaçao bijzonder slecht scoort op het gebied van gezond afvalbeheer is natuurlijk niet onbekend.

Dit foambakje is netjes weggegooid in de kliko, maar er komen heel wat bakjes in de knoek terecht. En ook dit foambakje, hoewel netjes weggegooid, is vervuilend voor het milieu.